

ÅRSRAPPORT 2004

Innhold

	Side
REKTORS INNLEDNING	
1 STYRINGSORGANER OG ADMINISTRASJON	3
Styrets sammensetning	
Administrativ og faglig ledelse	
Organisasjonsstruktur	
2 STYRETS ÅRSBERETNING	5
Strategiske planer og utfordringer	
Utfordringer i styrets arbeid	
3 STYRETS ARBEID OG VURDERINGER AV RESULTATER OG ØKONOMISK STILLING	7
Økonomi og økonomistyring	
Ekstern finansiert virksomhet og innovasjon	
Spesielt om Berkano AS	
Utvikling av undervisning	
Spesielt om arbeidet med studiekvalitetssystemer	
Utvikling av FOU	
Personal og organisasjonsutvikling	
Likestilling	
Helse, miljø og sikkerhet	
Internasjonalisering	
4 OVERSIKT OVER VIRKSOMHETEN (tall med korte vurderinger)	17
Utdanning	
Forskning	
Formidling	
Stillingssammensetning	
HMS	
5 ÅRSREGNSKAP OG RESULTATDISPONERING	21

REKTORS INNLEDNING

AHO er en meget konkurransedyktig institusjon innen arkitektur-, urbanisme og industrideSIGN med et høyt faglig kvalitetsnivå. Dette gjenspeiles bl.a. i store søkertall, i de nettverkssamarbeidene AHO deltar i, ved søkningen av internasjonale utvekslingsstudenter, i AHOs omfattende doktorgradsprogram, i kvaliteten på de kandidater vi utdanner og i kvaliteten på vår FOU og vårt kunstneriske utviklingsarbeid. Fortsatt er AHO en av de utdanningsinstitusjonene som har flest søkere pr. studieplass i Norge.

Arkitektur og design har i løpet av det siste tiåret blitt tydeliggjort som felt for politisk og økonomisk satsing. Fagene er i fokus i samfunnsdebatten og er også tatt inn i grunnskole og videregående skole. Etter AHOs oppfatning er det viktig at utdanning, etter- og videreutdanning og forskning innen disse fagfeltene styrkes i årene som kommer

Styret ved AHO arbeidet i 2004 i stor grad med Kvalitetsreformen og med nødvendige organisatoriske endringer innenfor institusjonen.

De to største utfordringene AHO nå står foran er følgende:

- Økning av opptakstall som sikrer institusjonen en større kritisk masse og et bredere fagtilbud gjennom budsjettøkninger. Det er helt nødvendig for vår institusjon å kunne benytte oss av vår markedsattraktivitet for å styrke vår kvalitet og vår internasjonale og nasjonale konkurranseevne.
- Samtidig er det nødvendig å operasjonalisere og videreutvikle vårt FOU-arbeid både kapasitetsmessig og kvalitetsmessig. Mens arbeidet i årene fram til 2004 i stor grad var preget av fokus på kvalitetsreformen og forbedring av undervisningskvalitet er nå institusjonens hovedfokus rette mot vårt FOU-arbeid. Dette arbeidet omfatter mange nivåer. Det er knyttet til diskusjonen om indikatorer og former for resultatfinansiering. Det omfatter utvikling av forskningsstrategier, spissing av vår organisasjon mot FOU og utvikling av den enkelte medarbeiders FOU-kapasitet.

Karl Otto Ellefsen
Rektor

1. STYRINGSORGANER OG ADMINISTRASJON

Styrets sammensetning 2002 – 2005

Rektor og styreleder

Karl Otto Ellefsen, professor

Prorektor

Birger Sevaldson, førsteamanuensis

Vitenskapelig tilsatte

Arne Eggen, professor

Margrethe Dobloug, førsteamanuensis

Teknisk og administrativt tilsatte

Sidsel Moum, hovedbibliotekar

Studenter

Kristian Ribe (vår 2004)

Torbjørn Tryti (høst 2004)

Veronica Rode

Eksterne representanter

Ann Elin Bratset, ekspedisjonssjef

Inger Aarvig, direktør

Asbjørn Eskild, administrerende direktør

Jan Stavik, administrerende direktør

Administrerende direktør Einar Fagerås er styrets sekretær.

Administrativ og faglig ledelse

Styret vedtok 25.02.04 å opprette 5 institutter.

Instituttlederne er ansatte etter intern utlysning. Ved Institutt for industrideign er instituttleder ansatt etter ekstern utlysning.

AHO har hatt følgende ledelse i 2004:

Rektor

Professor Karl Otto Ellefsen

Prorektor

Førsteamanuensis Birger Sevaldson

Adm.direktør

Einar Fagerås

Institutt for arkitektur

Instituttleder Christian Hermansen ans. fra 1.8

Institutt for arkitektur- og
designteknologi

Professor Bjørn Sandaker

Institutt for form, teori og historie

Førsteamanuensis Mari Hvattum ans. fra 1.8.

Institutt for urbanisme

Instituttleder Peter Hemmersam

Institutt for industrideign

Instituttleder Petter Moshus

Forskerutdanningen

Professor Halina Dunin-Woyseth

Hovedadministrasjon

Administrasjonssjef Anstein Haugen

Bibliotek

Hovedbibliotekar Sidsel Moum

Studieadministrasjon

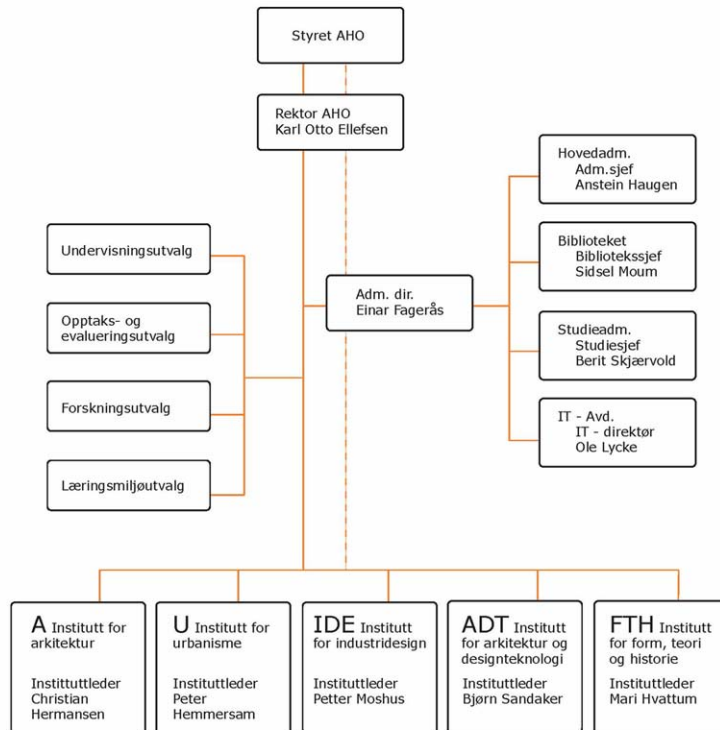
Avdelingssjef Berit Skjærvold

IKT-avdeling

IKT direktør Ole Lycke

AHO har nå en matriseorganisasjon der 4 strategiske utvalg (forskningsutvalg, undervisningsutvalg, opptaks- og godkjenningsutvalg og læringsmiljøutvalg) supplerer linjeorganisasjonen.

Organisasjonsstruktur AHO

Programmer organisert direkte under rektor:

- Enkelte større forskningsprosjekter
- Forskerskolen
- Undervisningsprogram 1. klasse
- Pilot undervisningsprogram bygg 3

Linjeansvar pr. 1.7.04

2. STYRETS ÅRSBERETNING

Strategiske planer og utfordringer

Revidert (2004) Strategisk plan for AHO 2003 – 2005 (vedtatt 25.02.03) fastlegger følgende situasjonsbeskrivelse og langsiktige strategiske hovedlinjer:

VISJON

AHO er en særegen og selvstendig institusjon i den norske universitetsverdenen. Et hovedmål er å utvikle denne institusjonens kvaliteter slik at den nasjonalt og internasjonalt oppfattes som en eliteinstitusjon.

AHO skal være internasjonalt orientert og skal måle sitt kvalitetsnivå i forhold til ledende kunnskaps- og utdanningsinstitusjoner for arkitektur, urbanisme og design.

AHOs styrke har vært den prosjektorienterte og profesjonsforberedende undervisningen. Det er et strategisk hovedmål å kvalitetssikre og videreutvikle denne undervisningen innenfor helt sentrale deler av skolens fagfelter.

Samtidig har AHO et betydelig potensial til å styrkes som forsknings- og utviklingsinstitusjon. AHO tar på seg et spesielt ansvar for å utvikle institusjonen til et ledende norsk senter for forskning og utviklingsarbeid innen våre fagfelter.

En forutsetning for denne visjonen er at kompetanse- og kunnskapsutvikling kan gjennomføres slik at undervisning og forskning får et fruktbart samspill.

FAGLIG PROFIL

AHO er en selvstendig vitenskapelig høyskole på universitetsnivå som ble bygget opp for å gi profesjonsutdanning i arkitektur med fokus på konseptuelt orientert bygningsprosjektering med sterk kunstnerisk og håndverksmessig forankring. Profesjonsutdanningen i industridesign (tilført AHO i 1996) er bygget opp med sterk håndverksmessig og produktionsorientert forankring.

AHO driver i dag undervisning og forskning innenfor fagfeltene design (industridesign og interaksjonsdesign), arkitektur og urbanisme.

AHO driver som vitenskapelig institusjon kunnskapsutvikling innen praktiske, akademiske og kunstneriske felt og skal forvalte et internasjonalt og aktuelt kunnskapsnivå.

AHOs kunnskapsfelt har formgivning som fokus. Undervisningen skal formidle en faglig basis som er felles for de fagfeltene institusjonen forvalter. AHO vil kombinere dybde innenfor de enkelte fagfeltene med flerfaglige og faghybride tilnæringer innenfor både undervisning, forskning og eksternt prosjektarbeid.

AHOs undervisningsmodell skal fortsatt bygge på akademimodellen med studioundervisning og nær kontakt mellom student og lærer. Gjennom denne undervisningsmodellen vil en kombinere en yrkesrettet utdanning med en utforskende, eksperimentell og kritisk fagutvikling.

AHO skal videreføre sin bevisste satsing på faglig fornyelse bl.a. gjennom å opprettholde det høye nivået på IKT-basert forsknings- og utviklingsarbeid.

FAGLIGE NETTVERK

AHO er som flere av de andre norske vitenskapelige høyskolene en autonom, faglig fokusert og liten institusjon. AHOs prioriterer meget høyt å holde fast ved sin selvstendighet som institusjon for å opprettholde sin handlekraft, sin rolle og sitt merkenavn.

AHOs strategi er faglig og ressursmessig å styrke skolen gjennom å arbeide i nasjonale og internasjonale nettverk. Dette gir institusjonen større faglig bredde, utvider tilgangen på personalressurser av høy internasjonal kvalitet, og gir større økonomisk bæreevne. Nettverksstrategien brukes både for å utvikle undervisning, styrke forskerskolen og for å gjøre AHO konkurransedyktig i forbindelse med større norske og internasjonale forskningsoppdrag.

AHO vil styrke arbeidet for å utvikle nettverksstrategier og formalisere faglige nettverk med utvalgte partnere innenfor etablerte og nye satsingsfelter.

Utfordringer i styrets arbeid.

2004 var et år preget av fokus på drift og innføring av kvalitetsreformen. AHO har vektlagt utvikling av egen organisasjon, utvikling av ledelse, kvalitetsheving på våre masterutdanninger og heving av forskningsaktiviteten.

En har hatt særlig fokus på studiekvalitet og utvikling av kvalitetsrutiner. AHOs studie-kvalitetssystem ble evaluert av NOKUT høsten 2004. Det er en viktig utfordring å fullføre implementeringen av kvalitetssystemet og videreutvikle det. I 2004 hadde AHO hovedfokus på organisasjonsutvikling, forskerutdanningen og kvalitetssystem, I 2005 prioriterer AHO å utvikle økonomirutinene og styrke økonomiforvaltningen, videreføre arbeidet med organisasjonsutvikling, utvikle forskningsstrategier og iverksette tiltak for å øke FoU-produksjonen.

En rekke viktige utfordringer for AHO er knyttet til økonomi:

- Manglende basisbevilgninger for 15 studieplasser og departementets pålegg om reduksjon i antall studieplasser
- Økt utbytte av FoU-virksomheten og effekten som dette etter hvert vil få gjennom inntektssystemet
- Økte husleieforpliktelser som følge av utvidelse av lokalene.

Med en betydelig del av FoU innenfor innovasjon og kunstnerisk utviklingsarbeid, og med en struktur som i noen grad integrerer forsknings- og undervisningsaktiviteter har AHO et dokumentasjonsproblem i forhold til FoU. Dette skyldes delvis at de systemer som nå foreligger for rapportering ikke er tilpasset våre fag, men også at våre fagtradisjoner ikke er godt nok utviklet mot dokumentasjon og formidling. Dette vil i de nærmeste årene være en viktig utfordring for institusjonen. Skolen er derfor tilfreds med at departementet foreløpig har ikke har gjort den nye forskningskomponenten i inntektssystemet gjeldene for institusjonen.

En hovedmålsetting for AHO har vært å etablere en ordnet og forutsigbar økonomi. Vi har fått god kontroll av budsjettenhetene ved etablerte styringsrutiner. Det er nå en viktig utfordring å utvikle økonomistyring i eksternt finansiert virksomhet og gi administrativ støtte for å øke den eksternt finansierte aktiviteten. For å bidra til dette vil det i 2005 bli tilsatt en ny økonomimedarbeider.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) har i svært lang tid prioritert øking av antallet studenter som tas opp til masterstudiene ved skolen. Dette førte til at opptaket til industridesignstudiet ble øket fra 12 til 24 plasser fra og med år 2000. Fra år 2000 og framover har AHO sett økning av antall arkitektstudenter fra 35 til 50 plasser (økning med 15 plasser) som vår viktigste satsing utenfor rammen. Denne satsingen er en viktig del av skolens utviklingsstrategi (Strategisk plan 2003-2005). Skolen mener på dette grunnlag at departementets kutt i antall studieplasser i 2005 er svært uheldig, og at det rammer en liten institusjon som AHO svært uheldig av flere årsaker.

Som satsingsforslag utenfor rammen foreslår AHO for 2006 i tillegg til økning i antall studieplasser i masterstudiet i arkitektur, økning i antall stipendiatstillinger og investeringer i vitenskapelig utstyr. Disse satsingene er av stor betydning for å øke antall fullførte doktorgrader og bedre uttelling av innsatsen knyttet til FoU.

AHO arbeider for tiden med en gjennomgang av oppgavefordeling og organisering av administrasjonen. Formålet med dette er å bedre ressursutnyttelsen og kvaliteten på de administrative tjenestene både som støtteapparat for faglig virksomhet og for å tilfredsstille de krav som lover og forskrifter setter.

Etter at skolen fra høstsemesteret 2003 fikk utvidet kapasiteten på tegnesalene er udekket rombehov nå særlig knyttet til kontorer. Prosessen med å rehabilitere 3. et. vest (ca 1200 m²) er nå i gang og disse lokalene vil etter planen stå ferdige fra august 2006.

3. STYRETS ARBEID OG VURDERINGER AV RESULTATER OG ØKONOMISK STILLING

AHOs styre hadde 9 styremøter og behandlet 82 saker i 2004. Styret hadde særlig fokus på følgende saker og problemstillinger i 2004:

1. Budsjett, økonomistyring.

2. Utvikling i satsingsområdet rapid prototyping og overføring av denne virksomheten til eget selskap Berkano AS.
3. Organisasjonsutvikling med vekt på organisering av den faglige virksomheten og faglig ledelse.
4. Kvalitetssikring av undervisningen og gjennomføring av kvalitetsreformen.
5. Strategiske utfordringer.

Økonomi og økonomistyring

Økonomisk resultat

AHO mottok i 2004 grunnbevilgning fra UFD på kr 83 414 000. Bevilgning fra NFR utgjorde kr 838 000 og inntekt fra eksternt finansiert virksomhet utgjorde kr 4 382 000. Regnskapet for 2004 viser et overskudd på den bevilgningsfinansierte virksomheten (UFD og NFR) på kr 767 000. I tillegg har den eksternt finansierte virksomheten gitt et overskudd på kr 299 000, av dette er kr 100 000 bundet i form av aksjer i Berkano AS.

Vurdering av resultatet og institusjonens økonomiske stilling

Samlet sett er regnskapsresultatet i 2004 i godt samsvar med budsjettet. For en vitenskapelig høyskole er resultatet av faglig og administrativt arbeid i forhold til resultatkravene like viktig som økonomisk overskudd (underforbruk). Resultatene av virksomheten kan grupperes i :

- Målbare faglige resultater som har direkte betydning for framtidige inntekter gjennom inntektssystemet,
- ikke lett målbare resultater av faglige satsinger som skal gi resultater i framtida og
- ikke lett målbare resultater av administrativt arbeid og organisasjonsutvikling.

Resultatet av det faglige arbeidet i 2004 kan oppsummeres slik:

- Produksjon av studiepoeng er tilfredsstillende.
- Resultatene av FoU er ikke tilfredsstillende verken når det gjelder faglige resultater, eksterne inntakter i 2004 eller resultater i form av tilsagn eller påbegynte prosjekter.
- Antall avlagte doktorgrader er i underkant av det som er målet.

Risikovurderinger knyttet til resultatet for 2004 begrenser seg i all hovedsak til resultatene av eksternt finansiert virksomhet. Vårt kvalitetssikringssystem på dette området er for dårlig utviklet, men med dagens portefølje har vi likevel god kontroll.

I kommende år er usikkerheten primært knyttet til studieplasser og hvordan UFDs inntektssystem vil slå ut for oss. Ut fra signalene vil budsjettet i 2006 bli redusert på grunn av reduksjon i antall studieplasser. På utgiftssiden vet vi at vi får økning på grunn av økt husleie. I tillegg til at AHO får utgifter/ investeringer til inventar og utstyr i nye lokaler. Økte husleieforpliktelser i framtida skal i prinsippet bli veid opp av bedre arbeidsvilkår, økt eksternt finansiert aktivitet i AHO og i randsoneaktivitet. Satsingen innebærer imidlertid en viss risiko for at gevinsten ikke blir i samsvar med kostnadene.

I tillegg har institusjonen et visst oppsamlet investeringsbehov. Det er god kontroll over driftssiden, men det er likevel en viss usikkerhet knyttet til økonomiske konsekvenser av strategiske satsinger innen FOU og undervisning. Kvalitetsreformen innebærer også om-danning av undervisning som kan føre til situasjoner der kompetanse må tilføres utenfra og dette har økonomiske konsekvenser.

Det er således behov for å avsette reserver for å kunne ta framtidig risiko. I hovedsak må slike reserver bygges opp gjennom overskudd på eksternt finansiert virksomhet. Med den p.t. lave andel av eksternt finansiert virksomhet er dette et problem for AHO.

AHO er sammen med Musikkhøgskolen de vitenskapelige høgskolene som foreløpig er unntatt fra den resultatbaserte komponenten knyttet til FoU i UFDs inntektssystem. Saken er under utredning, og det er sannsynlig at AHO innen få år vil få en slik inntektskompo-nent. Dette kan gi både positive og negative konsekvenser for vår økonomi.

Etableringen av Berkano AS ga i 2004 nye rammebetingelser for RP-aktiviteten. Oppsam-lede underskudd og det underskudd som Berkano AS opparbeidet seg i 2. halvår 2004 medfører behov for tilførsel av kapital. Det er redegjort for denne saken i et eget punkt i styrets årsmelding.

AHO har med bakgrunn i innføring av det nye inntektssystemet og den relative oversik-ten over framtidig økonomi dette gir, begynt arbeidet med å utvikle langtidsbudsjettering som redskap i strategisk økonomistyring. En nøkkel for institusjonens framtidige økono-mi er at departementet gir full økonomisk kompensasjon for det etablerte antallet studie-plasser. AHOs attraktivitet for studenter er en konkurransefaktor som institusjonen må få anledning til å benytte seg av. Ved siden av de økonomiske konsekvensene har dette betydning for AHOs kvantitet eller den kritiske masse som er nødvendig for å kunne opprettholde AHO som internasjonalt orientert institusjon av høg kvalitet. En økning i antall studieplasser er både økonomisk og i forhold til menneskelige ressurser en nødvendighet for å kunne utløse dette potensialet.

Eksternt finansiert virksomhet og innovasjon

Eksternfinansiert virksomhet er relativt liten og oversiktelig og utgjorde i 2004 ca 4,4 mill kr. Virksomheten innen Rapid prototyping har her representert en betydelig andel. Økt eksternt finansiert virksomhet vil være en viktig del av den nye FoU-strategien som er i ferd med å bli utviklet. En mener at det ligger et betydelig unyttet potensial både i regi av AHO og knyttet til virksomhet i randsonestitusjoner. Som en del av denne stra-tegien arbeider AHO for å leie hele Maridalsveien 29, for i neste omgang å framleie lokaler for eksternt finansiert virksomhet og randsonevirksomhet.

AHOs masterutdanning innenfor industridesign og interaksjonsdesign er svært innovativt orientert og tiltak tas for å styrke dette aspektet ved utdanningen. AHOs deltagelse i Gründerskolen som drives av UIO er en del av dette arbeidet. Innovasjonsaspektet er også en svært viktig innfallsvinkel til FOU arbeidet innenfor design- og teknologifagene ved AHO.

Arkitektur og industridesign er i seg selv nyskapende, og bidrar til nyutvikling i norsk næringsliv, henholdsvis i byggebransje og i vareproduserende industri. Spesielt bør industridesign fremheves som et viktig kunnskapsfelt for å fremme nyskaping og styrking av konkurranseevne. Industridesignerne går ut i eksisterende industri og deltar sentralt i utvikling av nye produkter og konsepter, eller de etablerer sine egne virksomheter som støtte til et større antall av bedrifter. AHOs satsing på Rapid prototyping og Rapid tooling de siste årene har vært en bevisst satsing for å videreutvikle det kunnskapsfeltet som styrker entreprenørdelen/ nyskappingsdelen innen industridesign. AHOs bidrag i denne sammenheng er derfor utdanningen av kandidatene i seg selv, forskning for utvikling av dette kunnskapsfeltet, dessuten har vi etter- / og videreutdanning innen feltet.

AHO er initiativtager til og arbeider med innovasjon innenfor Akerselva Innovasjon i samarbeid med KHIO, UIO og Norsk senter for Design og Arkitektur. Det pågår forhandlinger for å bringe BI og SINTEF inni samarbeidet. Forbilde for dette arbeidet er bl.a. den innovasjonsparken som er utviklet omkring UIAH – Høgskolen for kunst og design i Helsinki.

Spesielt om Berkano AS

Styret har i 2004 gitt spesiell oppmerksomhet AHOs organisering av utviklingsarbeid og kommersialisering innen Rapid prototyping og Rapid tooling. Dette har vært nødvendig på grunn av de økonomiske sidene av satsingen.

På midten av 90-tallet så AHO muligheter til å bruke sintringsteknologi i forsknings- og utviklingsarbeid og undervisning. I 1997 gikk en til innkjøp av en DTM Sinterstation 200 og var da først ute med sintring i Norge. Denne teknologien (Rapid prototyping) gjør det mulig raskt og relativt rimelig å produsere modeller i ulike materialer, bl.a. plaststoffer og metall, basert på tredimensjonale beskrivelser. For å utvikle dette aktivitetsområdet og utnytte den maskinparken som etter hvert ble etablert, begynte en å tilby sintring til næringslivet.

I 2001 etablerte interesser knyttet til skolen markedsføringselskapet Berkano AS og det inngått en samarbeidsavtale mellom dette selskapet og AHO. Mot slutten av 2003 ble AHO pålagt av Utdannings- og forskningsdepartementet å avvike dette samarbeidet, på grunn av det en oppfattet som uheldig sammenblanding av privat og offentlig virksomhet. For å skape et klart skille mellom kommersiell virksomhet og skolens primæroppgaver ble all produksjonsvirksomhet knyttet til RP/RT overført til Berkano AS i juli 2004, samtidig som AHO overtok samtlige aksjer i selskapet.

Det utviklingsarbeid som er utført har vært svært ressurskrevende og inntekspotensialet i denne virksomheten har ikke vært slik en i utgangspunktet hadde forutsatt. Fram til og med 30.06.2004 hadde prosjektet opparbeidet et underskudd på kr 4 122 000. Dette er ble nedskrevet med 1,5 mill kr i 2004 gjennom avsetninger fra AHOs driftsbudsjett. Forutsetningen var at resterende underskudd pr 31.12.2005 skulle dekkes av fremtidige inntekter i Berkano AS.

Det ble gjort betydelige satsinger i RP-virksomheten i 2004. Interne administrative rutiner ble profesjonalisert og det ble utviklet kvalitetssystem godkjent av Veritas for produksjon av medisinsk utstyr. Virksomheten utviklet en betydelig kundeportefølje og etterspørselen etter modeller fra eksterne kunder økte kraftig. Til tross for dette lyktes det imidlertid selskapet med tap i 2004. Tapet fortsatte i 2005 og virksomheten ble innstilt i april 2005. Selskapet er nå besluttet avvirket. Samlet tap i selskapet er beregnet til minimum kr 600 000 og dette må i sin helhet dekkes av AHO i 2005.

Den sterke satsingen på RP-virksomheten har vært begrunnet med stort faglig utbytte. Særlig innenfor industridesign har dette stått sentralt i forsknings- og utviklingsarbeid og undervisning. Tre prosjekter med støtte fra Norges forskningsråd er gjennomført. Det er avlagt en doktorgrad innen emnet, to doktorgradsprosjekter med sterk relasjon til RP er i slutfasen og ett prosjekt er i utviklingsfasen. Av annen meritterende virksomhet kan nevnes 6 vitenskapelige artikler, og 30 andre faglige publikasjoner og et stort antall foredrag nasjonalt og internasjonalt. Virksomheten har dessuten gitt AHO stor oppmerksomhet i media. Det kan også nevnes at RP er benyttet i forbindelse med 80 % av de siste diplomene innen industridesign.

En ønsker imidlertid å videreføre RP virksomheten i form av et prosjekt/verksted i regi av AHO som kan produsere modeller for undervisningsformål og delta i FoU-prosjekter.

Utvikling av undervisning

Kvalitetsreformen har ført til at en meget stor del av AHOs utviklingsressurser i 2004 har blitt rettet mot undervisningsforbedring. Alle deler av undervisningen og våre systemer for kvalitetssikring av undervisning er i prinsippet gjennomgått og forbedret.

Det er gjennomført mer omfattende internevalueringer av enkelte deler av skolens undervisningsvirksomhet. For 2004 gjelder dette:

- evaluering av diplomkvalitet og diplomprosedyrer
- evaluering av opptaksprosedyrer
- evaluering av doktorskolen (den obligatoriske del av forskerutdannelsen)

Nye undervisningsplaner

- Det er i perioden utviklet nye undervisningsplaner som i hovedsak gir felles undervisning til studenter ved begge skolens studieretninger i første årskurs.
- Parallelt med dette er det gjennomført et arbeid for å styrke teoriundervisningen i grunnundervisningen.
- Masterundervisningen for industridesignstudiet er revidert.
- Diskusjoner omkring "løypetilrettelagt studieforløp" er åpnet. Studieforløp innen urbanisme, landskapsarkitektur og interaksjonsdesign kan gi en viss grad av spesialisering innenfor de to gradsbetegnelse master i industridesign og master i arkitektur.
- AHOs diplomordning er evaluert og delvis endret.

Det er redegjort for dette arbeidet og planene for videreføring i vår årsrapport for kvalitetsarbeidet som finnes på <http://www.aho.no>.

Parallelt med utvikling av nye undervisningsplaner er systemene for studieveiledning gjennomgått og det er utviklet utdanningsplaner i avtale mellom skolen og den enkelte student.

Spesielt om arbeidet med studiekvalitetssystemer.

AHO har et kvalitetssystem som i prinsippet skal dekke alle sider ved virksomheten ved institusjonen. Systemet er gjenstand for kontinuerlig utvikling og vedlikehold. Den delen av kvalitetssystemet som eksplisitt dreier seg om studiekvalitet er, i tillegg skilt ut som eget system: studiekvalitetssystemet. Det overordnede kvalitetssystemet (kvalitetshåndbok) og studiekvalitetssystemet er offentlig tilgjengelig på (<http://www.aho.no/> > kvalitetssystem > kvalitetshåndbok alternativt <http://www.aho.no/> > kvalitetssystem > studiekvalitet).

AHO har i 2003 og 2004 lagt ned et betydelig arbeid i å utvikle et studiekvalitetssystem. Arbeidet har vært organisert med hovedansvaret plassert i AHOs ledelse og en arbeidsgruppe bestående av rektor, direktør, leder for studieadministrasjon, to medlemmer fra vitenskapelig ansatte, en student og en ansatt med spesielt ansvar for kvalitetsarbeidet. Revisjoner av forskrifter, retningslinjer og rutiner har vært behandlet i de ordinære strategiske utvalg og av styret. Driften av kvalitetssystemet er tillagt direktøren for institusjonen, de enkelte enheter (innen administrasjon og undervisning) er tillagt ledelsesansvar for eget felt og nivå. Vurderingene av hvilke aktiviteter som er av betydning og hvilke som ligger mer perifert tas i forbindelse med årsrapporteringens vurdering av sterke og svake sider. Sideordnet med aktivitetsbeskrivelsen produserer institusjonen er rekke evalueringsrapporter på innsatsområder i den aktuelle perioden. Oppmerksomheten omkring kvalitetsheving er knyttet til rullerende rutiner som involverer studenter og ansatte. Systemet for elektronisk tilbakemelding fra studenter (semestervise studentevalueringer) blir overvåket kontinuerlig. Forbedringstiltak er iverksatt etter semester-evalueringene vår og høst 2004.

En hovedmålsetting for studiekvalitetsarbeidet er å sikre høy faglig kvalitet, godt læringsmiljø og samfunnsrelevante utdanninger. Studiekvalitetssystemet skal bidra til:

- Å dokumentere kvalitetsarbeidet og sikre at utdanningene holder ønsket kvalitet.
- Transparens i aktiviteter for studiekvalitetsarbeidet.
- Kontinuerlig forbedring av utdanningskvaliteten

For å øke tilgjengeligheten for studentene og oppnå økt fokus på studiekvalitet, er studiekvalitetssystemet lagt ut på AHOs web-sider.

AHOs studiekvalitetssystem ble evaluert av NOKUT (Norsk organ for kvalitet i utdanningen) i 2004. I sin rapport skriver evalueringskomiteen bl.a.:

”Kvalitetssikringssystemet er godt planlagt og godt dokumentert, men ikke fullt ut implementert. Her gjenstår en del arbeid. Arbeidet med studiekvalitet er imidlertid godt kjent på alle nivåer i organisasjonen.”

Evalueringen er positiv og komiteen anbefaler NOKUTs styre å godkjenne AHOs studiekvalitetssystem.

Utvikling av FOU

Utviklingen av FOU er nå en helt avgjørende for institusjonens videre utvikling. Omorganisering av AHO er gjennomført med dette for øye og det strategiske arbeidet retter seg nå i stor grad mot vår FOU aktivitet.

AHO er foreløpig holdt utenfor reglene for resultatfinansiering av FOU. Dette ses på fra AHOs side som en midlertidig situasjon. En forutsetter at også AHO vil bli omfattet av disse ordningene etter at indikatorer for kunstnerisk utviklingsarbeid, allmennrettet og brukerrettet formidling og innovasjon foreligger.

En kategorisering av FOU-arbeid ved AHO omfatter tre typer kunnskapsutvikling: forskning/vitenskapelig arbeid, utviklingsarbeid og det å skape kunstverk.

(1) Kategorien forskning/vitenskapelig arbeid omfatter nær sagt alt som tradisjonelt har blitt kalt "forskning" ved AHO. Forskningen drives innenfor våre fagfelt ikke på noen vesensforskjellig måte fra andre disipliner og mer etablerte forskningsfelter. Alle våre doktorgrader hører til denne kategorien, og intensjonen i vår doktorgradsutdanning er å skolere kandidater til forskningsaktivitet.

(2) Arkitektur og industridesign er «making diciplines» som er kjennetegnet av at praksis er den viktigste kilden til kunnskap. Kategorien faglig utviklingsarbeid favner kunnskapsutvikling som i våre fag skjer gjennom prosjektutvikling. Tematisk og metodisk skiller dette utviklingsarbeidet seg fra vitenskapelig arbeid. For AHO er dette en viktig kategori av flere grunner:

- Hovedtyngden av våre vitenskapelige ansatte er trent nettopp i denne typen utviklingsarbeid.
- Innenfor dette feltet ved AHO kobles undervisning på et høyt nivå med FOU-aktivitet.
- Innenfor denne kategorien ligger også vår innovasjonsvirksomhet.

(3) En del av utviklingsarbeidet vil ha karakter av kunstnerisk utviklingsarbeid rettet mot å skape verk. Dette er en type virksomhet som AHO har felles med kunsthøgskolene.

I tillegg til dette kan formidling sees som en egen aktivitet og deles inn i:

- Vitenskapelig formidling
- Brukerrettet formidling
- Allmennrettet formidling
- Innovasjon

Innenfor dette feltet av kunnskapsutvikling og formidling foreligger pr. i dag kun indikatorer for vitenskapelig publisering. Det spesielt viktig for AHO at kunstnerisk utviklings-

arbeid, produksjon av verk, brukerrettet og allmennrettet formidling og innovasjon også blir vurdert i forhold til resultatfinansiering.

AHO har for 2004 gjennomført en omfattende FOU-rapportering. I hovedsak fanger denne rapporten opp FOU-aktiviteten ved institusjonen. AHO stipulerer likevel at vi til sammen har ca. 6 FOU-årsverk (2 innenfor innovasjon og 4 innenfor kunstnerisk/ pedagogisk utviklingsarbeid) som vi gjennom eksisterende generelle system, og lite utviklet dokumentasjonspraksis, ikke er i stand til å dokumentere tilfredsstillende / registrere i gitte databaser.

FOU-rapporteringen fra 2004 vil bli brukt som utgangspunkt for diskusjon både av instituttene og den enkelte medarbeiders forskningsaktivitet.

Doktorgradsprogrammet ved AHO ble evaluert i 2004. Denne er fulgt opp med organisatoriske tiltak som blant annet skal øke gjennomføringsgrad og øke antall doktorgrader som årlig gis ved institusjonen. Systematiske evalueringer av institusjonens fagmiljøer vil bli gjennomført etter at instituttene forskningsstrategier foreligger.

AHO har så langt ikke utviklet økonomisk verktøy for strategisk tildeling av FoU-midler eller modeller for resultatfinansiering av FOU. Fordeling av forskningsmidler baseres på instituttvis utviklede planer som forholder seg til prioriteringer lagt fram i Strategisk plan. Avsatte midler til å gjennomføre strategiske forskningssatsinger er i hovedsak brukt til å initiere nye prosjekter.

Spesielt om det strategiske arbeidet med FOU

Kvalitetsreformens fokus på undervisningskvalitet medførte i praksis at ressurser i 2004 ble tatt vekk fra arbeidet for å utvikle FOU ved AHO. En samlet forskningsstrategi for AHO og instituttvis forskningsstrategier vil nå først foreligge i mai 2005. Arbeidet med institusjonens forskningsstrategi i 2004 viser at AHO har mye å vinne ved å gjennomføre en felles forskningsstrategi.

De enkelte instituttene er på ulike nivå i utvikling av forskningsstrategier. AHO har valgt en instituttinndeling (2004) som er forskningsorientert og gir grunnlag for å skape gode forskningsmiljøer og det strategiske arbeidet med FOU er nær opp til instituttene faglige profiler og prioriterte utviklingsretning.

AHO vil sommeren 2005 ha en vedtatt forskningsstrategi. De enkelte instituttene forskningsstrategier vil også foreligge og forholde seg til institusjonens prioriteringer.

Detter arbeidet er godt i gang og vil innebære:

- Tematiske avklaringer om hvilke forskningsfelter AHO skal prioritere.
- Organisatoriske avklaringer om hvordan støttefunksjoner til FOU skal organiseres ved AHO.
- Utvikling av samarbeidsrelasjoner til andre fagmiljøer og næringsliv for å utvikle gode FOU – nettverk.

- Utvikling av prinsipper for intern fordeling av FOU-midler basert både vurdering av FOU-resultater og av behov for tilføring av midler.
- Prioritering av tiltak for å øke omfanget av den eksternt finansierte forskningen.
- Styrking av institusjonens konkurransevne i forhold til programmer i NFR og det nasjonale oppdragsmarkedet.
- Prioritering av innovasjonsvirksomhet i stor grad innenfor rammene av Akerselva innovasjon.

Personal og organisasjonsutvikling

Skolen har i 2004 videreført arbeidet med å utvikle instituttstrukturen og lederfunksjonen på instituttnivå. I løpet av 2004 ble den faglige virksomheten omorganisert ved at det ble etablert 5 institutter med åremålsansatte instituttledere som faglige ledere uten styre eller råd. Samtidig ble forskerutdanningen og verkstedene integrert i instituttene. AHO har nå en matriseorganisasjon der 5 strategiske utvalg (forskningsutvalg, undervisningsutvalg, opptaks- og godkjenningutvalg og læringsmiljøutvalg) supplerer linjeorganisasjonen.

Alle faglige medarbeidere er knyttet til et institutt med personalansvar. Forskningsutvalget har ansvar for kvalitetssikring av forskningsprogrammer og forskningsprosjekter. Programansvar for forskerutdanningen er delegert til et eget programstyre for forskerutdanningen under forskningsutvalget. Programansvar for undervisningen er delegert til Undervisningsutvalget. Opptaks- og godkjenningutvalget har ansvar for opptak til studier ved AHO, utover det samordnede opptaket til 1.år.

Administrasjonen er delt i 4 avdelinger med avdelingsledere. Det arbeides med en gjennomgang av oppgavefordeling og organisering av administrasjonen. Formålet med dette er å bedre ressursutnyttelsen og kvaliteten på de administrative tjenestene både som støtteapparat for faglig virksomhet og for å tilfredsstillende de krav som lover og forskrifter setter. Det er i 2004 opprettet fast stilling innen kvalitetsarbeid og det er vedtatt å styrke økonomifunksjonen med en ny stilling.

Likestilling

AHO har særavtale om likestilling. Formålet med avtalen er å fastsette retningslinjer for likestillingsarbeidet med tanke på å gjennomføre intensjonene i likestillingsloven og Hovedavtalens kap. 6, § 33, særlig med sikte på å bedre kvinners stilling. For å oppnå denne målsetting skal kvinners stilling styrkes gjennom informasjon, opplæring og rekruttering til avansements- og lederstillinger.

Ved utlysning av stillingskategorier oppfordres de underrepresenterte kjønn å søke. Dersom det til ledige stillinger melder seg søkere som har tilnærmet likeverdige kvalifikasjoner, skal kvinnelige søkere ha fortrinnsrett til stillingen.

Ved sammensetning av råd, komiteer og utvalg skal det tilstrebes mest mulig lik representasjon fra begge kjønn. Representanter for det underrepresenterte kjønn skal om mulig avlastes i sitt ordinære arbeid for å unngå for stort arbeidspress. Kvinner gis under ellers like forhold fortrinnsrett ved tildeling av forskningstermin.

Ved omgjøring av førsteamanuensisstillinger til professorstillinger skal det også tas hensyn til likestillingsaspektet slik at kvinner med professorkompetanse gis en rimelig fortrinnsrett.

Likestillingsutvalget ved AHO har rådgivende funksjon overfor de styrende organer ved institusjonen. Likestillingsutvalget skal ha særlig ansvar for å påse at likestillingsloven, særavtalen og gjeldende bestemmelser om likestilling blir fulgt opp i praksis og for øvrig være idéskapende når det gjelder arbeide for å fremme likestilling mellom kjønnene.

Samlet sett mener styret at AHO har en rimelig god fordeling av kjønn i de ulike stillingskategorier, men det er ønskelig å øke andelen menn i administrative stillinger og øke andelen kvinner i lederstillinger og faglige toppstillinger.

Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn ved AHO skyldes utelukkende lønnsforskjeller mellom stillingskategorier og at kvinner er overrepresentert i lavt lønnede stillinger. Ved det lokale lønnsoppgjøret i 2004 fikk kvinner 55 % av lønnsporten, men kvinners andel av total lønn i 2004 var 34 %.

Menn og kvinner har samme regler for arbeidstid ved AHO. Pålagt overtid praktiseres i svært begrenset utstrekning. Fleksitid praktiseres slik at familiemessige og private hensyn kan tillegges stor vekt.

Styret oppnevnte et nytt likestillingsutvalg i juni og ga i oppdrag å foreta en gjennomgang og evaluering av likestillingsarbeidet, samt å legge fram forslag til tiltak for å fremme likestilling. På grunn av langvarig sykdom har ikke dette arbeidet kommet i gang slik som planlagt.

Helse, miljø og sikkerhet

Et viktig siktemål med studiekvalitetssystemet er å sikre læringsmiljøkvalitet. Evalueringen av læringsmiljøet er i hovedsak positive. Det er utviklet rutiner for oppfølging av evalueringsresultatene. Problemene som blir dokumentert er særlig knyttet til inneklima. Det er i 2004 lagt betydelig arbeid for å bedre forhold knyttet til ventilasjon, varme og lys. Studentene har adgang til bygget hele døgnet inkl helligdager.

AHO samarbeider med SiO når det gjelder studentvelferd. Våre studenter kan fullt ut benytte de tilbud som SiO har. Videre er det i våre lokaler etablert egen pub som drives av studentene. AHO stiller seg også positiv til ulike velferdstiltak som initieres av studentene.

AHO har etablert systemer for HMS. Skolen har avtale med bedriftshelsetjenester. Bedriftshelsetjenestene deltar på alle møter i AMU. Det gjennomføres årlige vernerunder.

Internasjonalisering

AHO er en internasjonalt orientert institusjon både innen undervisning og FOU.

AHO har inngått avtaler med 41 høyskoler og universiteter i 22 land mht. student- og lærerutveksling, samarbeid om seminarer og workshop. De fleste avtalene er innen Nordplus og Erasmus. AHO får inn 35 -40 utvekslingsstudenter pr år, hovedsakelig Erasmus og Nordplus. Antall utreisende AHO studenter var i 2003 23 studenter og i 2004 10 studenter.

AHO er altså i en relativt unik posisjon ved at den internasjonale søkningen er større enn våre egne studenters ønske om utveksling. AHO har som intensjon å øke egen studentutveksling, men vil samtidig peke på at våre studenters trofasthet i forhold til egen institusjon nok har sammenheng med de ressursene vi legger i vår undervisning og den kvaliteten denne undervisningen har.

Av våre ansatte lærere er det ingen som har deltatt i utveksling av tidsmessig lang varighet. Men denne mangelen på formell og langvarig utvekslingsaktivitet er lite dekkende for de omfattende internasjonale kontaktnettene som vår lærerstab er deltagere i. Dette preger også vårt undervisningstilbud som inneholder et betydelig antall internasjonale sensorer, gjestekritikere og forelesere. Våre ukentlige gjesteforelesere med internasjonale forelesere gir for eksempel både viktige bidrag til undervisning og opprettholder våre kontaktnett.

Vår stab har også et sterkt internasjonalt preg. For eksempel er to av fem instituttledere rekruttert fra sine stillinger i England, mens en er hentet fra Danmark.

Internasjonalisering er strategisk sett et svært viktig punkt for institusjonens utvikling. Undervisning og FOU innen arkitektur, urbanisme og design omorganiseres nå i noen grad med utgangspunkt i internasjonale forpliktende nettverk mellom akademiske institusjoner. AHO må derfor velge mellom internasjonale samarbeidspartnere og bli i større grad forpliktende deltagere i internasjonale nettverk.

4. OVERSIKT OVER VIRKSOMHETEN

Henvisningsdokumenter: AHOs rapport om studiekvalitet 2003-2004
Forskningskatalogen 2004
AHOs hjemmesider www.aho.no

Utdanning

Utviklingen i studenttall	2004	Endring fra 2003
Studiepoeng	348,75	28,4
Søkertall	2378	-119
Arkitektur	1540	-92
Industridesign	865	-27
Opptakstall:	93	8
Registrerte studenter	402	30
Kandidattall	35	-14

Spesielt om studiepoeng og endring i opptaksstørrelser

AHO tok i 2004 opp 50 studenter til første år i arkitekturstudiet, mot 51 i 2003. 25 studenter ble tatt opp til industridesignstudiet. Høsten 2004 ble det tatt opp 18 studenter senere i studiet, mot 10 i 2003.

Økningen i opptak senere i studiet er et tiltak for å stabilisere spesielt industridesignkursene i høyre årskurs. Studentene ved dette studiet har hatt en økende interesse for utveksling de senere årene. Dette innebærer at kursene i 4. og 5. år har hatt en tendens til å bli for små for en forsvarlig undervisning. Dette kompenseres gjennom opptak til studiet i 4 årskurs.

AHO tilbyr to erfaringsbaserte masterutdanninger på 90 studiepoeng som videreutdanningstilbud:

- Master IT-relatert design.
- Master i Urbanisme.

Tilbudet i urbanisme er etablert i markedet, har god søkning og fungerer godt. Masterstudiet i IT-relatert design har vist seg ressursmessig sett å være svært tungt å gjennomføre for AHO. Generelt vil vi framheve de mange kontaktene vi gjennom disse utdanningene får i næringslivet, og synergien mellom videreutdanningene og våre ordinære masterutdanninger. Videreutdanningene er spesialiserte, men har samtidig en bred profil i forhold til hvilke disiplinbakgrunn som aksepteres som kvalifiserende.

Forskning

AHO tildelte i 2004 tre doktorgrader. Dette innebærer at gjennomstrømningen er noe lavere enn måltallet på 4 – 5 doktorgrader per år.

Studium	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Annet	2	0	1	1	0	0	3	1
Arkitektur	0	0	0	0	0	0		0
Totalt	2	0	1	1	0	0	3	1

Tabellen nedenfor viser nye doktorgradsavtaler i 2004. AHO har opptak av nye doktorgradsstudenter annet hvert år, nye stipendiater tas opp hvert fjerde år. Under opptaket i 2004 ble det ikke tatt opp nye stipendiater.

Studium	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Annet	2	0	0	0	9	7	11	7
Arkitektur	0	0	0	0	3	2	3	2
Totalt	2	0	0	0	13	10	14	9

AHO registrerer sin forskningsaktivitet i Forskpro-basen. I alt er det registrert 62 prosjekter som igangværende eller avsluttet i 2003. Nedenstående tabell viser fordelingen av prosjekter:

Grunnforskning	Anvendt forskning	Faglig utviklingsarbeid	Pedagogisk utviklingsarbeid	Kunstnerisk/kreativ utviklingsarbeid
29	17	6	7	3

I kategorien grunnforskning inngår: 22 doktorgradsprosjekter. I kategoriene anvendt forskning, faglig utviklingsarbeide og pedagogisk utviklingsarbeide inngår i alt 13 bokprosjekter.

Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2004 for Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Studium	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Annet	7	0	1	1	12	9	20	10
Arkitektur	6	3	0	0	9	4	15	7
Totalt	13	3	1	1	21	13	35	17

Formidling

Institusjonen driver utstrakt formidlingspraksis over for fagfeller og praksisfeltet som ikke er tellende innen for vitenskapelig publisering i øyeblikket. AHO har i 2004 tre utgivelse i egne serier: Tre avhandlinger i serien CONTEXT og et nummer av Research Magazine "The Nordic reader 2004". AHO arrangerte i 2004 5 internasjonale konferanser som hadde karakter av bred brukerrettet formidling:

- Cumulus konferansen (6-8 mai 2004, ca. 300 deltager). Konferanse for det europeiske nettverket av designutdanninger.
- Spark- konferansen (4 – 6 mai 2004, ca. 150 deltagere). Internasjonal konferanse med fokus på innovasjon innenfor design.

- NOFUA-konferansen (29 sept. – 2 okt. 2004, 60 deltager) Nordisk konferanse i nettverket for utviklingsstudier.
- Fehn-seminaret, vitenskapelig konferanse ved feiringen av Sverre Fehns 80-årsdag. (12. nov. 2004, ca. 300 deltagere)

Galleri AHO er åpne og offentlig tilgjengelige utstillingsarealer. Galleriet har hatt fem utstillinger i 2003 hvor AHO-ansatte har vært kurator. Arkitektur- og designhøgskolen har også hatt to internasjonale gjesteutstillinger. Videre benyttes galleriet også til utstilling av studentarbeider. Vi har en lang tradisjon for offentlighet, spesielt for diplomene som hvert semester vises i en åpen utstilling.

Stillingssammensetning

Stillingsstype	Grunnbudsjett		Eksternt finansiert						Summer	
	Fast tilsatt	Midl. tilsatt	NFR		Arbeids markedtiltak		Andre		Totalt antall	Prosent kvinner
			Fast tilsatt	Midl. tilsatt	Fast tilsatt	Midl. tilsatt	Fast tilsatt	Midl. tilsatt		
1. Undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger	33,70	22,50	-	2,30	-	-	-	1,50	60,00	23,00
a) herav professor (prof. II ikke med)	(18,90)	-	-	(0,80)	-	-	-	(1,00)	(20,70)	(13,53)
d) herav førsteamanuensis	(8,00)	(1,00)	-	-	-	-	-	-	(9,00)	(38,89)
f) herav høgskolelektor	-	(1,00)	-	-	-	-	-	-	(1,00)	(0,00)
h) herav stipendiater	-	(8,00)	-	(1,50)	-	-	-	-	(9,50)	(31,58)
2. Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	3,80	1,00	-	-	-	-	-	-	4,80	79,17
3. Drifts- og vedlikeholdsstillinger	3,50	-	-	-	-	-	-	-	3,50	0,00
4. Administrative stillinger	17,50	1,00	-	-	-	-	-	1,00	19,50	58,97
a) herav ledere	(2,00)	-	-	-	-	-	-	-	(2,00)	(0,00)
b) herav mellomledere	(3,00)	-	-	-	-	-	-	-	(3,00)	(33,33)
Sum	58,50	24,50	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00	2,50	87,80	33,14

Tilsetting i stillinger ved AHO skjer på grunnlag av kompetanse. Under ellers like vilkår tilsettes kvinner. AHO vil tilstrebe å øke andelen av kvinner i professorstillinger. Skolen ansatte 9 medarbeidere i nye faglige stillinger / instituttlederstillinger i 2004, av disse var 4 kvinner. Timelærere / hjelpelærer er ikke med i disse tallene.

Andel kvinner av nyansatte 2004	Antall	% kvinner
Kombinert faglig / administrativ stilling	1	100
Vitenskapelig midlertidig - / prosjektstilling	2	50
Professor II	2	50
Fast vitenskapelig stilling	2	50
Åremålstilsatte instituttledere	3	33

HMS

AHO har etablert systemer for HMS. Skolen har avtale med bedriftshelsetjenester. Bedriftshelsetjenestene deltar på alle møter i AMU. Det gjennomføres årlige vernerunder.

Det er utviklet et kvalitetssystem der rutiner knyttet til HMS inngår. HMS- situasjonen er generelt sett tilfredsstillende. Sykefraværet er akseptabelt lavt. En mener å ha iverksatt tilstrekkelige tiltak og rutiner som sikrer at faren for arbeidsulykker er liten.

Vi har en løpende dialog med Statsbygg når det gjelder de fysiske forholdene i bygget. Vi har lenge hatt problemer med varme og ventilasjon og forbedringer er under arbeid. Det samme gjelder på området for handikaptilgjengelighet.

De største utfordringene på HMS-området knytter seg til det psykososiale arbeidsmiljøet. Følgende anses som viktig i denne sammenheng:

Omorganisering av den faglige virksomheten gjennom etablering av 5 institutter og gjennomgang av utvalgsstrukturen med klargjøring av myndighet og ansvar. Tilsetting av instituttledere på åremål og lederopplæring. Gjennomgang av intern organisering i administrasjonen.

Skolen har i dag for liten tilgang på kontor- og møtelokaler. Arbeid er nå igangsatt for å utvide kontorlokalene med ca 1200 m².

5. ÅRSREGNSKAP OG RESULTATDISPONERING

ØKONOMIDATA FOR 2004

Resultatregnskap (beløp NOK i hele 1000)

Tilskudd fra UFD, andre departement og statlige etater	83,414
Tilskudd fra NFR	838
Inntekt fra ekstern finansiert virksomhet	4,382
Salg av eiendom, utstyr og lignende	0

Andre inntekter	1,991
Sum driftsinntekter	90,625
Lønnskostnader	-49,417
Investeringer og påkostninger	-1,923
Andre driftskostnader	-39,015
Sum driftskostnad -	90,355
Driftsresultat	270
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	29
Resultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	299
Netto finansinntekt/(-kostnad)	
Ordinært resultat	299
Ekstraordinær inntekt	
Ekstraordinær kostnad	
Sum ekstraordinære poster	
Resultat fra årets virksomhet	299
<i>Resultat bevilgningsfinansiert virksomhet belastet egenkapital</i>	
Egenkapital ved enhetene	-299
Annen egenkapital	
Resultat fra ekstern finansiert virksomhet	0
<i>Disponering av resultat fra ekstern finansiert virksomhet</i>	
Til egenkapital ved enhetene	
Til annen egenkapital	
Sum fordelt	
Balanse (beløp NOK i hele 1000)	
Eiendeler	
Aksjer	100
Beholdninger	0
Kundefordringer	2,194
Prosjektfordringer	3,330
Andre fordringer	210
Bankinnskudd, kontanter og lignende	5,833
Sum eiendeler	11,667
<i>Egenkapital og gjeld</i>	
Innskutt egenkapital	
Aksjer i gruppe 1	0
Sum innskutt egenkapital	0
<i>Egenkapital (fra ekstern finansiert virksomhet)</i>	

Bunden egenkapital	-100
Egenkapital ved enhetene	
Annen egenkapital	-199
Sum egenkapital	-299
<hr/>	
<i>Avsetninger for forpliktelser</i>	
Avsatt andel midler bevilgningsfinansiert virksomhet	-767
Sum avsetninger for forpliktelser	-767
<hr/>	
<i>Gjeld</i>	
Leverandørgjeld	-292
Skyldig skattetrekk	-2,040
Andre skyldige offentlige trekk	-1,192
Skyldige offentlige avgifter	-1,889
Avsatte feriepenger	-3,681
Prosjektgjeld	-1,208
Annen kortsiktig gjeld	-299
Sum gjeld	-10,601
<hr/>	
Sum egenkapital og gjeld	-11,667
<hr/>	

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Årets tilskudd fra UFD	83,414
Årets tilskudd fra andre departement og statlige etater	0
Årets tilskudd fra UFD, andre departement	83,414

Årets tilskudd fra NFR	838
<i>Inntekt fra ekstern finansiert virksomhet</i>	
Statlige etater	354
Kommunale og fylkeskommunale etater	0
Organisasjoner	1,429
Næringsliv/privat	
EU	
Stiftelser	
Andre	2,599
Sum inntekt fra ekstern finansiert virksomhet	4,382

<i>Salg av eiendom, utstyr og lignende</i>	
Salg av eiendom	0
Salg av utstyr	0
Salg av andre driftsmidler	0
Sum salg av eiendom, utstyr og lignende	0

<i>Andre inntekter</i>	
Andre inntekter 1	211

Andre øvrige inntekter	1,780
Sum Andre inntekter	1,991
<hr/>	
Sum driftsinntekter	90,625

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte mm.

Lønninger	-35,468
Feriepenger	-4,207
Arbeidsgiveravgift	-6,048
Pensjonskostnader	-4,135
Sykepenger og andre refusjoner	710
Andre ytelser	-268
Sum lønnskostnader	-49,416

Gjennomsnittlig antall årsverk i løpet av regnskapsåret	89
---	----

Note 3 Investeringer og påkostninger av driftsmidler

Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier bygg)	
Teknisk data og undervisningsutstyr	-1,184
Anleggsmaskiner og transportmidler	-151
Kontormaskiner og inventar	-588
Sum investeringer og påkostninger av driftsmidler	-1,923

Note 4 Andre driftskostnader

Husleie	-17,582
Vedlikehold egne bygg og anlegg	-579
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	-4,879
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	-411
Mindre utstyrsanskaffelser	-167
Konsulenter og andre kjøp av fremmedytelser	-1,202
Reiser og diett	-3,498
Kostnader til tele og data (ikke utstyrsanskaffelser)	-1,709
Andre kontorkostnader	-5,226
Øvrige driftskostnader	-3,762
Sum andre driftskostnader	-39,015

Note 7 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Forretningskontor.	Eierandel:	Stemmeandel	Brutto balanseført verdi
<i>Aksjer inkludert i statens kapitalregnskap</i>			
Selskap 1			
Selskap 2			
<i>Aksjer finansiert v3ed egenkapital EFV</i>			
Berkano AS			
Selskap 2			
Brutto balanseført verdi 31.12			100

Note 9 Kundefordringer

Kundefordringer	2394
Avsatt til latent tap	-200
Sum kundefordringer	2194
Kostnadsført tap utgjør	0

Aldersfordelig kundefordringer

Antall dager	Ikke forfalt	1-30	31-60	61-90	91-180	181-360	>360	Sum
2004	1527				867			2394
2003								

Note 10 Prosjektfordringer/-gjeld

Påløpt, ikke fakturert inntekt aktive prosjekter	-1,208
Forskuddsfakturert inntekt aktive prosjekter	3,329
Netto prosjektfordring/(-gjeld)	2,121

Note 11 Andre fordringer

<i>Fordringer på ansatte</i>	
Reise- og ekskursionsforskudd	18
Personallån	161
Andre fordringer på ansatte	31
Sum fordringer på ansatte	210

Periodisering

Påløpt, ikke fakturert/mottatt andre inntekter
Forskuddsbetalte kostnader
Andre periodiseringer

Sum periodiseringer

Depositum	
Øvrige fordringer	
Sum andre fordringer	210

Note 12 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Innskudd i statens konsernkonto (ikke rentebærende)	5,833
Andre bankinnskudd og interimskonti	
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	1
Sum bankinnskudd og kontanter	5,834

Note 13 Skyldige offentlige avgifter

Skyldig merverdiavgift	-272
Skyldig arbeidsgiveravgift	-1,617
Andre offentlige avgifter	
Sum skyldige offentlige avgifter	-1,889

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

<i>Gjeld til ansatte</i>	
Reiseregninger	0
Utlegg	0
Annen gjeld til ansatte	-17
Sum gjeld til ansatte	-17

Periodiseringer

Mottatt/forskuddsfakturert andre inntekter	-282
Periodiserte påløpte lønnskostnader	
Andre periodiseringer	
Sum periodiseringer	-282

Øvrige kortsiktig gjeld	
Sum annen kortsiktig gjeld	-299

Note 15 Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet

NFR	
Oppgave 1	-1,382
Sum NFR	-1,382

Interne disponeringer
Oppgave 1
Oppgave 2
Sum interne disponeringer

Udisponerte midler ved enhetene	1,353
Udisponerte midler ved styret	
Sum avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet	-29

Note 16 Egenkapital ved enhetene

	2004	Ny avsetning	Benyttet andel
AHO	-199	299	-100
Sum egenkapital ved enhetene	-199	299	-100

Note 17 Annen egenkapital

Annen egenkapital 01.01	
Overført fra egenkapital ved enhetene	199
Underskudd bevilgningsfinansiert virksomhet belastet annen egenkapital	
Overført til/fra bunden egenkapital ved investering i aksjer	
Overført fra årets resultat	
Annen egenkapital 31.12	199

Note 18 Bunden egenkapital

Bunden egenkapital 01.01	
<i>Overført fra:</i>	
Egenkapital ved enhetene	100
Annen egenkapital	
<i>Overført til:</i>	
Annen egenkapital ved nedskrivning av aksjer/salg av aksjer	
Bunden egenkapital 31.12	100

<i>Verdi balanseførte aksjer</i>	
Bokført verdi balanseførte aksjer	100
Bokført verdi gjeld balanseførte aksjer	
Netto verdi balanseførte aksjer	100